

SPECYFIKACJA TECHNICZNA

A.003 – ROBOTY MUROWE

Kod CPV 45262520-2

1. Wstęp

1.1. Przedmiot.

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania robót murarskich przy „Remont świetlicy wiejskiej w Stobnie”

1.2. Zakres stosowania specyfikacji.

Specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych specyfikacją.

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie robót murarskich.

1.4. Określenia podstawowe.

Określenia podane w niniejszej specyfikacji są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót odpowiedzialny jest za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, specyfikacją i poleceniami Inspektora Nadzoru (Inżyniera).

2. Materiały

2.1. Wymagania dotyczące właściwości materiałów.

2.1.1. Cegła pełna wypalana z gliny – zwykła – wg PN-75/B-12001

2.1.2. Cegła drążona wypalana z gliny – dziurawka – wg PN-74/B-12002

2.1.3. Cegły pełne i bloki drążone wapienno-piaskowe – wg PN-75/B-12003

2.1.4. Cegła wypalana z gliny – klinkierowa budowlana – wg PN-71/B-12008

2.1.5. Cegła kratówka wypalana z gliny – wg PN-73/B-12011

2.1.6. Bloczki i płytki z autoklawizowanego betonu komórkowego – wg BN-90/6745-01

2.1.7. Zaprawy budowlane zwykłe - wg PN-90/B-14501

2.1.8. Ciepłe zaprawy murarskie do ścian zewnętrznych z betonu komórkowego – wg Instrukcji ITB. Wyd. „Arkady” Warszawa 1960 r.

2.1.9. Bednarka stalowa bez pokrycia lub ocynkowana – wg PN-76/H-92325

2.1.10. Stal konstrukcyjna zbrojeniowa - PN-88/H-84020

2.1.11. Kształtowniki stalowe – PN-B-06200:1997

2.1.12. Prefabrykaty budowlane z betonu. Belki i rygle – wg BN-76/9013-02

2.2. Badania materiałów

Badania materiałów należy przeprowadzić pośrednio na podstawie sprawdzenia przedłożonych świadectw lub certyfikatów zgodności z odpowiednimi normami i wymaganiami dokumentacji technicznej oraz poprzez oględziny.

3. Sprzęt

Roboty można wykonywać ręcznie lub przy użyciu dowolnego typu sprzętu odpowiedniego dla danego rodzaju robót.

4. Transport

Materiały mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu zgodnie z wymogami producenta materiałów.

5. Wykonanie robót

5.1. Roboty murowe z cegły

5.1.1. Roboty murowe z cegły powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją techniczną uwzględniającą wymagania norm. Dopuszcza się tylko takie odstępstwa od dokumentacji technicznej, które nie naruszają postanowień norm, a są uzasadnione technicznie i uzgodnione z Inspektorem Nadzoru (Inżynierem) oraz udokumentowane zapisem w dzienniku budowy.

5.1.2. Mury z cegły mogą być wykonane jako:

- mury pełne zwykle niezbrojone i zbrojone,
- mury pełne wielorzędowe.

5.1.3. Układ cegieł powinien odpowiadać ogólnym zasadom prawidłowego wiązania muru, przy czym może być zastosowany jeden z układów podanych w punktach 2.3.2 i 2.3.3 PN-68/B-10020.

5.1.4. Kształt i wymiary konstrukcji murowych

a) obrys murów

Dopuszczalne odchyłki od projektowanych w rzucie poziomym oraz od projektowanych wysokości nie powinno przekraczać

- ± 20 mm – w wymiarach poziomych poszczególnych pomieszczeń i w wysokości poszczególnych kondygnacji,
- ± 50 mm – w wymiarach poziomych i pionowych całego budynku,

b) grubość murów w stanie surowym powinna być określona projektem, przy czym dopuszczalne odchyłki grubości od wymagań dokumentacji należy przyjmować wg następujących zasad:

- dla murów pełnych o grubości odpowiadającej wymiarowi $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ lub 1 cegły wielkości tych odchyłek powinny być takie same jak wielkości odchyłek odpowiednich wymiarów cegły użytej do danego muru, dopuszczone normami przedmiotowymi dla tej cegły,
- gdy grubość muru przekracza wymiar jednej cegły, tj. gdy do grubości muru wlicza się grubość co najmniej jednej spoiny podłużnej, dopuszczalna odchyłka grubości murów pełnych wynosi ± 10 mm, a murów szczelinowych ± 20 mm,

c) wymiary otworów.

Dopuszczalne odchyłki wymiarów w świetle ościeży, od przewidzianych projektem wymiarów otworów należy przyjmować następująco:

- gdy wymiar otworu ≤ 100 cm: -3 do +6 mm na szerokości i -10 do +15 mm na wysokości,
- gdy wymiar otworu > 100 cm: -5 do +10 mm na szerokości i -10 do +15 mm na wysokości,

d) grubość i wypełnienie spoin w murach niezbrojonych i dopuszczalne odchyłki ich grubości należy przyjmować następująco:

- spoiny poziome: grubość – 12 mm, dopuszczalna odchyłka -2 do +5 mm,
- spoiny pionowe: grubość – 10 mm, dopuszczalna odchyłka ± 5 mm,

e) w murach zbrojonych poprzecznie spoiny, w których ma być ułożone zbrojenie powinny być co najmniej o 4 mm większe niż grubość zbrojenia, lecz nie powinna przekraczać 17 mm,

f) w murach zbrojonych podłużnie spoiny, w których mają być umieszczone pręty zbrojenia wewnętrznego, powinny mieć grubość co najmniej 5 mm większą niż średnica prętów.

g) w murach nie przewidzianych do tynkowania lub spoinowania, spoiny powinny być całkowicie wypełnione zaprawą aż do lica muru. W murach nośnych przewidzianych do tynkowania lub spoinowania nie należy wypełniać spoin na głębokość 5-10 mm,

- licząc od lica muru,
- h) powierzchnia muru z cegły powinna być płaszczyzną lub stanowić odcinek powierzchni krzywej. Kąty dwusienne między płaszczyznami powinny być zgodne z kątami przewidzianymi projektem. Dopuszczalne odchyłki należy przyjmować wg tablicy 3 z PN-68/B-10020.
- 5.1.5. Ścianki działowe o grubości $\frac{1}{4}$ cegły należy murować na zaprawie cementowej marki 50, przy czym rozpiętości powyżej 5 m albo przy wysokości większej niż 2,5 m należy w co czwartej spoinie poziomej układać zbrojenie z bednarki lub prętów okrągłych. Ścianki działowe powinny być połączone ze ścianami za pomocą strzępi zazębionych krytych, a zbrojenie zakotwione w spoinach nośnych na głębokość co najmniej 7 cm.
- 5.1.6. Nadproża w murach ceglanych mogą być wykonane jako łęki ceglane albo sklepienia ceglane płaskie zbrojone bednarką lub stalą okrągłą, nadproża z belek prefabrykowanych wg BN-76/9013-02, nadproża z belek stalowych zabezpieczonych przed korozją i omurowanych lub belek żelbetowych betonowanych na miejscu wbudowania. Mur podtrzymujący końce belek powinien być wykonany na zaprawie cementowej marki co najmniej 50. Belki stalowe spoczywające na murach z cegły kratówki zaleca się opierać za pośrednictwem poduszek betonowych lub żelbetowych.
- 5.1.7. Przewody dymowe, spalinowe i wentylacyjne powinny odpowiadać wymaganiom PN-89/B-10425.
- 5.1.8. Przerwy dylatacyjne w murach należy wykonywać zgodnie z PN-87/B-03002.
- 5.2. Roboty murowe z drobnowymiarowych elementów z autoklawizowanego betonu komórkowego.
- 5.2.1. Zasady ogólne
- a) układ muru powinien odpowiadać zasadom prawidłowego wiązania przyjętym dla muru z cegły,
  - b) mury powinny być wznoszone równomiernie na całej ich długości, a ściany podłużne i porzeczne powinny być wykonywane jednocześnie z odpowiednim wzajemnym przewiązaniem lub zakotwieniem,
  - c) mury konstrukcyjne jednej kondygnacji powinny być wykonane z elementów jednakowej odmiany i marki na jednakowej zaprawie,
  - d) elementy powinny być czyste, a ich powierzchnie powinny być przed ułożeniem zwilżone wodą, nie dopuszcza się wbudowania elementów uszkodzonych w stopniu przekraczającym wielkości podane w BN-90/6745-01,
  - e) bloczki powinny być układane w murze tak, aby siły pionowe działały w kierunku prostopadłym do wzrostu masy w formie,
  - f) do wykonywania ścian zewnętrznych i do ich ocieplania powinny być stosowane wyłącznie elementy mrozo odporne,
  - g) nie dopuszcza się wykonywania z betonów komórkowych murów w podziemiach oraz dolnej części ścian zewnętrznych parteru, znajdujących się poniżej izolacji poziomej albo poniżej 0,50 m nad terenem i nie zabezpieczonej od zawilgocenia przez odpryski z wód opadowych: nie dopuszcza się także wykonywania murów położonych w pomieszczeniach o przewidywanej wilgotności >75% lub narażonych na agresję chemiczną, jeżeli nie mają należytego zabezpieczenia,
  - h) w ścianach nie dopuszcza się wykonywania bruzd, przebić, i wnęk, z wyjątkiem bruzd skrobanych oraz gniazd i przebić rozwiercanych dla przewodów instalacyjnych,
  - i) w przypadku dłuższej przerwy we wznoszeniu murów, trwającej ponad 1 tydzień, lub gdy występują opady ciągłe – należy mury zabezpieczyć przed opadami.
- 5.2.2. Grubość murów
- a) 6 cm – dla ścianek działowych wykonywanych z płytek o grubości 6 cm,
  - b) 12 cm – dla ścianek działowych z płytek o grubości 12 cm,

- c) 19 cm (12+1+6) – dla ścian usztywniających wykonanych z płytek o grubości 6 i 12 cm,
- d) 24 cm – dla ścian usztywniających i samonośnych wykonanych z bloczków grubości 24 cm,
- e) 29 cm – dla ścian samonośnych i nośnych wykonanych z bloczków 29/24 w układzie główkowym,
- f) 31 cm (24+1+6) – dla ścian nośnych wewnętrznych i zewnętrznych wykonanych z bloczków grub. 24 cm i płytek grub. 6 cm,
- g) 37 cm (24+1+12) – dla ścian zewnętrznych wykonanych z bloczków grub. 24 cm i płytek grub. 12 cm,
- h) 49 cm (24+1+24) – dla ścian nośnych zewnętrznych wykonanych z bloczków 49/24 w układzie mieszanym,

Dopuszczalne odchyłki grubości murów należy przyjmować wg punktu 5.1.4. niniejszej specyfikacji.

5.2.3. Wiązania murów należy wykonywać wg punktu 2.3.3. PN-68/B-10024.

5.2.4. Ułożenie nadproży

Końce nadproży powinny być ułożone poziomo na warstwie zaprawy o grubości 10 mm. Marka zaprawy powinna być jednakowa z marką zaprawy użytej do murowania. Długość oparcia każdego końca nadproża na murze nie powinna być mniejsza niż 20 cm. Spoiny pomiędzy czołami nadproży a powierzchniami przyległymi bloczków lub płytek powinny być wypełnione zaprawą. Ponad nadprożem powinien przechodzić wieniec żelbetowy o szerokości co najmniej 16 cm, obmurowany od zewnątrz warstwą ocieplającą z płytek grubości 6 cm lub 12 cm, albo ocieplony w inny sposób. W przypadku nadproży żelbetowych składających się z kilku belek typu L, wewnętrzna powierzchnia belki zewnętrznej powinna być ocieplona odpowiednim materiałem izolacyjnym.

5.2.5. Węgarki osłaniające, jeżeli są przewidziane, powinny być wykonane z pasków ciętych płytek o grubości 6 cm, umocowanych do ościeży na zaprawie cementowo-wapiennej marki 30.

5.2.6. Ościeżnice drzwiowe w ściankach działowych powinny być osadzone w trakcie murowania przez wpuszczenie płytek w wycięcie ościeżnic oraz powiązanie z kotwiami z bednarki, przybitymi do ościeżnicy gwoździami lub przyspawanymi w przypadku ościeżnic stalowych, w drugim końcu wpuszczonymi w spoinę muru w odstępach 75-80 cm na długość około 30 cm.

Ościeżnice okienne i drzwiowe w murach grubych powinny być zamocowane w ten sam sposób, ale długość odcinka bednarki wpuszczonego w spoinę powinna być zwiększona do około 50 cm. Zamiast zamocowania bednarką dopuszcza się w murach grubych przybicie każdego stojaka ościeżnicy drewnianej co najmniej dwoma gwoździami do osadzonych w murze klocków drewnianych o przekroju co najmniej 6x10 cm i długości odpowiadającej grubości muru ale nie większej niż 24 cm. Rozstaw takich klocków nie powinien być większy niż 1 m, a odstęp skrajnych klocków od naroży ościeżnicy nie powinien przekraczać 30 cm.

5.2.7. Wymiary otworów okiennych i drzwiowych powinny być określone projektem. Największe dopuszczalne odchyłki od projektowanych wymiarów otworów nie mogą przekraczać ± 10 mm. Jeżeli projekt przewiduje usytuowanie otworów na jednym poziomie, to największe dopuszczalne odchyłki od projektowanego poziomu należy przyjmować wg punktu 2.3.9. PN-68/B-10024.

5.2.8. Mury powinny być tak wykonane, aby ich powierzchnie były zbliżone do płaszczyzn pionowych lub poziomych, a krawędzie przecięcia się powierzchni były w przybliżeniu liniami prostymi. Dopuszczalne odchyłki należy przyjmować wg punktu 2.3.9. PN-68/B-10024.

6. Kontrola jakości

6.1. Kontrola jakości materiałów.

- a) przy odbiorze na budowie należy sprawdzić zgodność rodzaju materiału i gatunku z projektem technicznym i zamówieniem,
- b) wymagana jakość materiałów powinna być potwierdzona przez producenta właściwym oznaczeniem materiału i dostarczeniem świadectwa lub deklaracji zgodności materiału z odpowiednim dokumentem odniesienia potwierdzającym dopuszczenie materiału do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (Polską Normą, aprobatą techniczną). W przypadku zastrzeżeń co do zgodności materiału z zaświadczeniem o jakości wystawionym przez producenta – powinien zostać on zbadany zgodnie z odpowiednimi normami,
- c) materiały dostarczone na budowę bez dokumentów potwierdzających przez producenta ich jakość, nie mogą być dopuszczone do stosowania,
- d) nie dopuszcza się do stosowania materiałów, których właściwości nie odpowiadają wymaganiom przedmiotowych norm,
- e) nie należy stosować materiałów przeterminowanych,
- f) wyniki odbioru materiałów i wyrobów powinny każdorazowo być wpisywane do dziennika budowy.

7. Obmiar robót

Jednostką obmiarową robót jest m² dla ścian i ścianek działowych i mb dla nadproży. Ilość robót określa się na podstawie projektu (przedmiaru) z uwzględnieniem zmian zaaprobowanych przez Inspektora Nadzoru (Inżyniera).

8. Odbiór robót

- 8.1. Odbiór robót murarskich powinien obejmować sprawdzenie zgodności z wymaganiami odpowiednich norm i z dokumentacją techniczną poprzez porównanie gotowej konstrukcji murowej z projektem.
- 8.2. Sprawdzenie prawidłowości wiązania cegieł (błoczków, płytek) należy przeprowadzać przez oględziny w trakcie robót na zgodność z ustaleniami punktów 5.1.3 i 5.2.3.
- 8.3. Sprawdzenie grubości spoin i ich wypełnienia należy przeprowadzać poprzez oględziny zewnętrzne i pomiar. Średnią grubość spoiny poziomej należy ustalać przez odjęcie przeciętnej grubości cegły oraz ilorazu wysokości zmierzonego odcinka muru o wysokości co najmniej 1 m przez liczbę warstw. Średnią grubość spoiny pionowej należy ustalać w podobny sposób, mierząc poziomy odcinek muru.
- 8.4. Sprawdzenie zbrojenia należy przeprowadzać w trakcie robót oraz pośrednio podczas odbioru końcowego poprzez:
  - sprawdzenie średnic zbrojenia suwmiarką z dokładnością do 0,5 mm,
  - sprawdzenie długości zbrojenia taśmą stalową z dokładnością do 1 cm,
  - sprawdzenie rozstawienia i właściwego powiązania prętów oraz grubości otuliny, które powinno być wykonane z dokładnością do 1 mm.
- 8.5. Sprawdzenie równości powierzchni i prostoliniowości krawędzi należy przeprowadzać przez przykładanie do powierzchni muru i do krawędzi łaty kontrolnej długości 2 m oraz przez pomiar prześwitu pomiędzy łatą a powierzchnią lub krawędzią muru z dokładnością 1 mm.
- 8.6. Sprawdzenie pionowości powierzchni i krawędzi należy przeprowadzać pionem murarskim i przymiarem z podziałką milimetrową.
- 8.7. Sprawdzenie poziomowości warstw należy przeprowadzać poziomnicą i łatą kontrolną lub poziomnicą węzową, a przy budynkach o długości ponad 50 m niwelatorem.
- 8.8. Sprawdzenie kąta między przecinającymi się powierzchniami muru należy przeprowadzić

stalowym kątownikiem murarskim, łatą kontrolną i przymiarem z podziałką milimetrową. Prześwit w odległości 1 m od wierzchołka mierzonego kąta nie powinien przekraczać wartości podanych w odpowiednich normach.

Odbiór gotowych murów następuje po stwierdzeniu zgodności ich wykonania z zamówieniem, którego przedmiot określają projekt budowlany i spec. techn. wyk. i odbioru robót, a także dokumentacja powykonawcza. Roboty murarskie powinny być odebrane, jeżeli wszystkie wyniki badań kontrolnych są pozytywne. Jeżeli chociaż jeden wynik badania daje wynik negatywny, roboty murarskie nie powinny być odebrane.

9. Podstawa płatności

Płaci się za ustaloną ilość **m²** ścian i ścianek działowych oraz **mb** nadproży wykonanych zgodnie z zamówieniem i uporządkowanie stanowiska pracy.

10. Przepisy związane

PN-86/B-02354	Koordinacja wymiarowa w budownictwie. Wartości modularne i zasady koordynacji modularnej
PN-86/B-02355	Tolerancja wymiarów w budownictwie. Postanowienia ogólne.
PN-B-03002:1999	Konstrukcje murowe. Obliczenia statyczne i projektowanie.
PN-90/B-14501	Zaprawy budowlane zwykłe.
PN-85/B-04500	Zaprawy budowlane. Badanie cech fizycznych i wytrzymałościowych.
PN-79/B-06711	Kruszywa mineralne. Piaski do zapraw budowlanych.
PN-68/B-10020	Roboty murowe z cegły. Wymagania i badania przy odbiorze.
PN-69/B-10023	Roboty murowe. Konstrukcje zespolone ceglano-żelbetowe wykonywane na budowie. Wymagania i badania przy odbiorze.
PN-68/B-10024	Roboty murowe. Mury z drobnowymiarowych elementów z autoklawizowanych betonów komórkowych. Wymagania i badania przy odbiorze.
PN-B-19701:1997	Cementy powszechnego użytku.
PN-B-30020:1999	Wapno.
PN-88/B-32250	Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw.
PN-67/B-03005	Konstrukcje murowe z cegły i innych elementów drobnowymiarowych ze zbrojeniem stalowym. Obliczenia statyczne i projektowanie.
PN-89/B-10425	Przewody dymowe, spalinowe i wentylacyjne murowane z cegły. Wymagania i badania przy odbiorze.
PN-75/B-12001	Cegła pełna wypalana z gliny – zwykła.
PN-74/B-12002	Cegła drążona wypalana z gliny – dziurawka.
PN-75/B-12003	Cegły pełne i bloki drążone wapienno-piaskowe.
PN-71/B-12008	Cegła wypalana z gliny klinkierowa budowlana.
PN-73/B-12011	Cegła kratówka wypalana z gliny.
PN-88/H-84020	Stal niestopowa konstrukcyjna ogólnego przeznaczenia. Gatunki.
PN- 76/B-92325	Bednarka stalowa bez pokrycia lub ocynkowana.
BN-87/5028-12	Gwoździe budowlane. Gwoździe z trzpieniem gładkim okrągłym i kwadratowym.
BN-90/6745 –01	Prefabrykaty budowlane z autoklawizowanego betonu komórkowego. Elementy drobnowymiarowe.
PN-B-06200:1997	Konstrukcje stalowe budowlane. Warunki wykonania i odbioru. Wymagania podstawowe.

BN-76/9013-02	Prefabrykaty budowlane z betonu. Belki i rygle.
BN-63/9021-01	Nadproża z autoklawizowanego betonu komórkowego, odmiany 07.